

Király indítványoz Lerántani a korrupció leplét

Király Zoltán országgyűlési képviselő, dr. Kőrösi Imre független képviselővel együtt, önálló indítványt kíván hétfőn a Parlament elé terjeszteni. Azt javasolják, hogy állítsanak fel vizsgálóbizottságot, amely a súlyos gazdasági és politikai összefonódásokat, a korrupciót és azok okát vizsgálja meg.

A honatyák indokaik között felsorolják, hogy a mintegy 20 milliárd forint értékű, a bankok jelentős részét érintő korrupciós üzletek nyilvánvalóvá tették, hogy a legfelsőbb gazdasági és állami tisztviselői kör szinte egészét érintő helytelen mechanizmus alakult ki. Az ügyek összefüggnek egymással (az olajmaffia érinti a vámszerveket, a hadsereget, a kincstári vagyonkezelőt, egyes önkormányzatokat stb.). A köztisztviselők becsületének helyreállítása, a bizonytalanság megszüntetése érdekében szükségesek az átfogó vizsgálatok.

A két képviselő szerint a különböző bünszövetkezetek most igyekeznek legalizálni jelentős vagyონukat, igyekeznek behatolni a politikába. Azért kell még az ősszel létrehozni a parlamenti vizsgálóbizottságot, hogy a választási kampányt mentesítsék a korrupciós botrányoktól, hogy 1994-re tiszta helyzetet teremthessenek.

A javaslat szerint a bizottság azt is vizsgálja, melyek azok a törvények, amelyek gazdasági és politikai összefonódásra teremtenek lehetőséget. Célvizsgálatot javasolnak többek között a már említett olajbotrány ügyében, ellenőriznék az illetékes minisztériumok exportengedélyezéseit, az Állami Vagyonügynökség privatizációs tevékenységét, az állam tulajdonú bankok hitelkihasználási gyakorlatát.

A képviselői indítvány napirendre tűzéséről hétfőn dönt az Országgyűlés.

Horvát Hamlet

Az Alföldi Tükör vasárnapi műsora elé

A Dubrovnik-i Nyári Játékok mindenkor megnyitóján – hagyomány szerint – a Sponza-palota előtti tér nevezetes Roland-oszlopának zászlórúdja felhúzták a város Libertas feliratú lobogóját. A palotaerkélyen az előadóművészek képviselője átvette a város kulcsait. Egyikük ajkáról felhangzott a helybeli születésű, a 16–17. század fordulóján élt klasszikus horvát költő, Ivan Gundulić verssora: „Ó szép, ó drága szabadság!...”

A közép-kelet-európai változások után, '90 nyarán Babarczy László, kaposvári rendezői kérték fel a régióból Shakespeare tragédiájának – Josip Torbarina fordításában – megrendezésére.

A kritikusok így látták az előadást:

„Babarczy Hamlet-rendezése azt keresi, mit jelent kívülállónak lenni egy bűzös és korrump világban. Lehet-e felelősség, bűnrészesség terhe nélkül megmaradni kívülállónak? Hamletjének első szava a színen: „Lenni, vagy nem lenni: az itt a kérdés!” A provokatív jelenet-átcsoportosítással mintegy jelezve a rendezői gondolkodás irányát.” (Bartuc Gabriella, Magyar Szó)

„Dániában rendszerváltás van. Az előző király kéthónapos halott, az új átépíti a falakat. Legalábbis renoválja. Helsingör: felvonulási terület. Ez egy utódállamokra érvényes Hamlet. Játsszódhatna akárhol, a Rodope-hegység és az Elba folyása között, ahol megvan még a régi bástyák. Mint a meredeken az Adria fölé emelkedő Lovrjenac erődben.” (Koltai Tamás, ÉS)

Franyó Zsuzsa, az előadás rendezőasszisztense Újvidékről utoljára két éve beszélt telefonon a Hamletet alakító zágrábi színésszel. Amióta elszigetelődtek, nem tudja hogy vannak a Rijekából, Mariborból, Vinkovciból, Eszékről válogatott színészek. „Biti, ili ne biti – to je pitanje.”

Vasárnap a TV2-n, 18 óra körül Alföldi Tükör. A műsort sokan másokkal együtt készítették: Zöldhegyi Katalin, Kovács Zoltán, Molnár József, Pigniczki Zoltán, akik '90-ben ott jártak; és Bogdány István, Barabás Iván, Sibalin Flórián, Tóth Zoltán István.

P. S. „Az előadásról még sokat fognak beszélni Dubrovnikban, mert szakított a Hamlet-értelmezés itteni hagyományával, azért, hogy arról a nyugtalanító világról szóljon, amelyben mi élünk.” (Bartuc Gabriella, 1990. augusztus 23.)

Dubrovnik: felvonulási terület.

Színvonalas kurzusfilm?

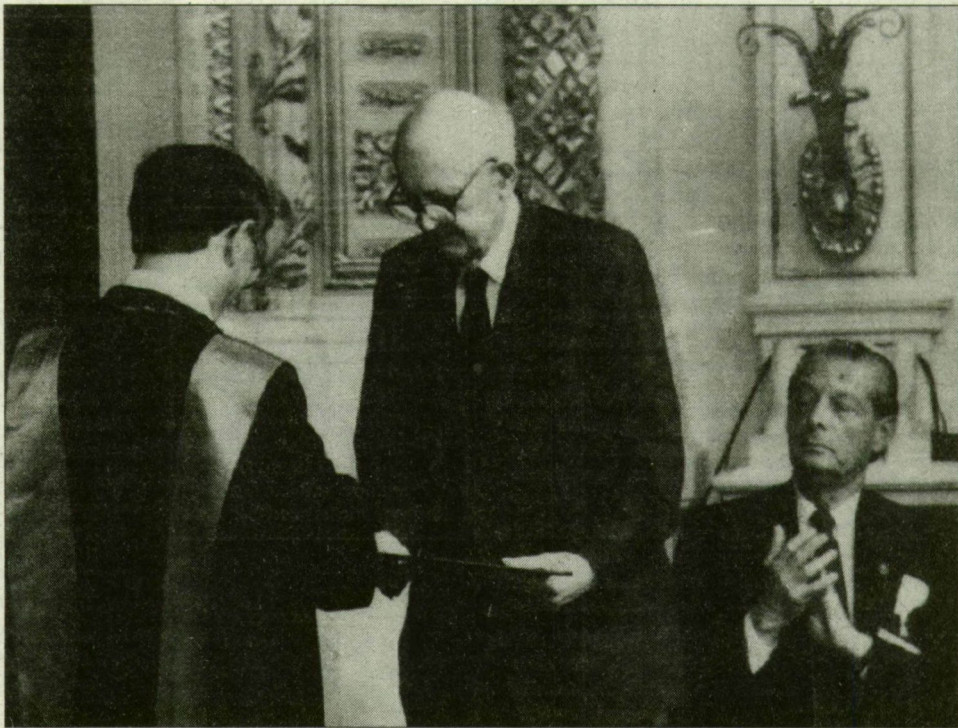
(Budapesti tudóstitónktól.)

Anna filmjét mutatták be a napokban a pesti Hunnia (volt Zrínyi) moziban, a saját illusztris képviselőinek. Nem voltak sokan, holott odacsábíthatta volna őket a szerzők – Esterházy Péter és a forgatókönyvet író Molnár György rendező – jó nevén kívül a pusztá tény, hogy ebben a csóró világban egyáltalán készül új magyar film... Mit mondjak, az Anna filmje címet viselő produkció nem viselte meg nagyon a gyártás büdzséjét. Szegény film, sok szobabelsővel, zsinórban fölvehető jelenetekkel.

És mit mond nekünk az Esterházy korábbi munkáiból írt új mozi? Nehéz volt itt mindenkinek, kispolgárnak, volt arisztokratának, sőt még a többieknek is. Végigverték az egész országot – ennél a párbeszédnél ki is lóg egy picit az oktató-nevelő szándék patája –, a verők maguk is vertek voltak, így esetben... Nem nagyon van hát mit egymás szemére hányunk, Isten azért él, hogy megbocsásson, az ember meg azért, hogy ne felejtessen...

De a központi probléma nem ez, hanem hogy az arisztokrata sarj ifjú férj kispolgári származású felesége megszülj-e a

Centenáriummi ünnepségek napja



Dr. Fráter Loránd, a SZOTE rektora átadja a Szent-Györgyi-emlékérmet Straub F. Brunó és Diczfalusi Egon professzoroknak.

(Folytatás az 1. oldalról.)
láttán a látogatót elfogja a jó érzés: van kit követni, ha körülnézünk a világban.

Délben szintén számosan jöttek el a Dóm téri Pantheonba, koszorúzással tisztelni a nagy tudós emléke előtt. A mellszobron, mely Szent-Györgyi egykori orvosi vegytani intézete bejáratánál áll, Andrew Szent-Györgyi professzor, és dr. Guba Ferenc emeritus professzor helyzetek elmosorút és mondtak beszédet, miként dr. Lippai Pál, Szeged polgármestere, Ladik János professzor és Libik György, az ellenállók szövetségének egykori alapítója is. Valamennyien szóltak róla, hogy nemcsak tudományos munkássága halhatatlan Szent-Györgyinek, hanem humanizmusa is, amellyel megpróbált a társadalmi erőszakkal szembeszállni. Bár nem volt politikus alkat, a háború után éppen humanizmusa miatt sokan a megújuló magyar közvélemény első közvéleménye

A Nobel-díj Szegeden

Szent-Györgyi Albert a szegedi egyetem tanára volt, amikor 1937 október 28-án a stockholmi Karolina Intézet a biológiai és élelő folyamatokra, különös tekintettel a C-vitaminra vonatkozó felfedezéseiről neki ítélte az orvosi Nobel-díjat. Erről Szent-Györgyit a magyar kormányon keresztül táviratban értesítette Gunar Holmgren, a Karolina Intézet rektora. Az ünnepélyes díjátadásra 1937 december 10-én került sor, a svéd király jelenlétében.

Szent-Györgyi azonban 1941-ben a második világháború finn sebesültjeit

megsegített a Nemzetközi Vöröskeresztnek ajánlotta fel a díjat, a súlyos aranyérmét. Innen váltotta meg a magyar kormány kezdeményezésére a Magyar Nemzeti Bank. Az érem egy, a nagylelkűségtől fellelkesült finn kereskedő révén jutott a mai tulajdonos, a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonába, aki a vöröskeresztnek kifizette az értékét, az érmet pedig a múzeumnak adományozta. Az eredeti Nobel-díj tegnapról a szegedi Móra Ferenc Múzeum Fekete Házbeli kiállításán látható.

elnökét látták benne. Csak egy jellemző történelmi tény: Isztambulban a nyugati szövetségesekkel való kapcsolat-

keresésre vállalkozó Szent-Györgyi Albertet Hitler több alkalommal személyes ellenségeként említette.

P. J.

Jót ígér az új gazda

A „kultuszárca-tárcá vezető szolgája”, ahogyan Mádl Ferenc kultuszminiszter önmagát nevezte, centenáriumi beszéde előtt a legjobb helyen, az ünnepelő orvostársadalom előtt jelentette ki, hogy már most, a felsőoktatási törvény hatályba lépése előtt is felelősséggel tartozik a hazai orvostársadalomnak. Mádl utalt arra, hogy az orvosegyetem új felügyelő főhatóságában, a Közföldi és Közművelődési Minisztéri-

umban jó partnerre talál majd, hiszen minisztériumi kollégiumot hoznak létre a problémák megtárgyalására. A kultuszminiszter ígéretet tett rá, hogy csak az érintettek egyetértésével döntenek majd problémás kérdésekben és hogy igyekeznek minimálisra csökkenteni az átmenet zavarait, amiben a Népjóléti Minisztérium több vezető munkatársa lesz a művelődési tárca segítségére.



A Szent-Györgyi Albert-emlékkiállítást, ahol az eredeti Nobel-díj is látható, dr. Andréka Bertalan, a népjóléti tárca helyettes államtitkára nyitotta meg a Fekete Házban. (Fotók: Nagy László)

A megyében változatlan a liszt ára Kis malmok veszélyben

A napokban röppent fel a hír, miszerint csaknem negyedével kevesebb búza termett az idén, s emiatt 15–20 százalékos lisztáremelés várható. Az újságokban megjelent a 100 forintos kenyér rémképe is, amely meglehetősen indulatokat váltott ki olvasóink körében. Ugyanakkor viszont a Csongrád Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat bejelentette, hogy a cég nem tart az áremelkedéssel, azaz nála nem változik a liszt ára – legalábbis egyelőre.

Pedig a többletbevétel alaposa ráférne a gabonásokra. A szegedi, több száz millió forintos

Izabella-malom aligha térül meg rövid időn belül, s az erre költött pénz ma is hiányzik a búza felvásárlásakor. A vállalat pénzármenelés várható. Az újságokban megjelent a 100 forintos kenyér rémképe is, amely meglehetősen indulatokat váltott ki olvasóink körében. Ugyanakkor viszont a Csongrád Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat bejelentette, hogy a cég nem tart az áremelkedéssel, azaz nála nem változik a liszt ára – legalábbis egyelőre.

sítése érdekében. Megszűnt a tervutasításos időkből egyeztetés, s az állam nem szel bele a versenytársak harcába. Régi vevőket pedig nem lehet áremeléssel megtartani. (Sajnos, az angol tőke épp a kisebb malmokat fenyegeti, mivel ők még rövid ideig sem tudnak áron alul örölni. S ha nem képesek a jövődelmezőséghez szükséges három műszakban dolgozni, lehetetlen helyzetbe kerülhetnek.)

A termelő csak azt látja, hogy tőle olcsón veszik meg a búzát, a vásárló pedig a drága kenyeret szítja. Ha a kereskedelembe lecsapódó haszon továbbra is magas marad, akkor nem elképzelhetetlen a 100 forintos kenyér. Az viszont veszedelemes folyamatokat indíthat el.

V. I. P.